

WARSZTATY SZKOLENIOWE

Szefów Komisji ds. Bezpieczeństwa na Obiektach Piłkarskich
Wojewódzkich Związków Piłki Nożnej

**Przemoc w piłce nożnej:
zjawisko agresji wobec sędziów
w niższych klasach rozgrywkowych**

Departament Organizacji Imprez,
Bezpieczeństwa i Infrastruktury PZPN
Serock, 19 grudnia 2019 r.

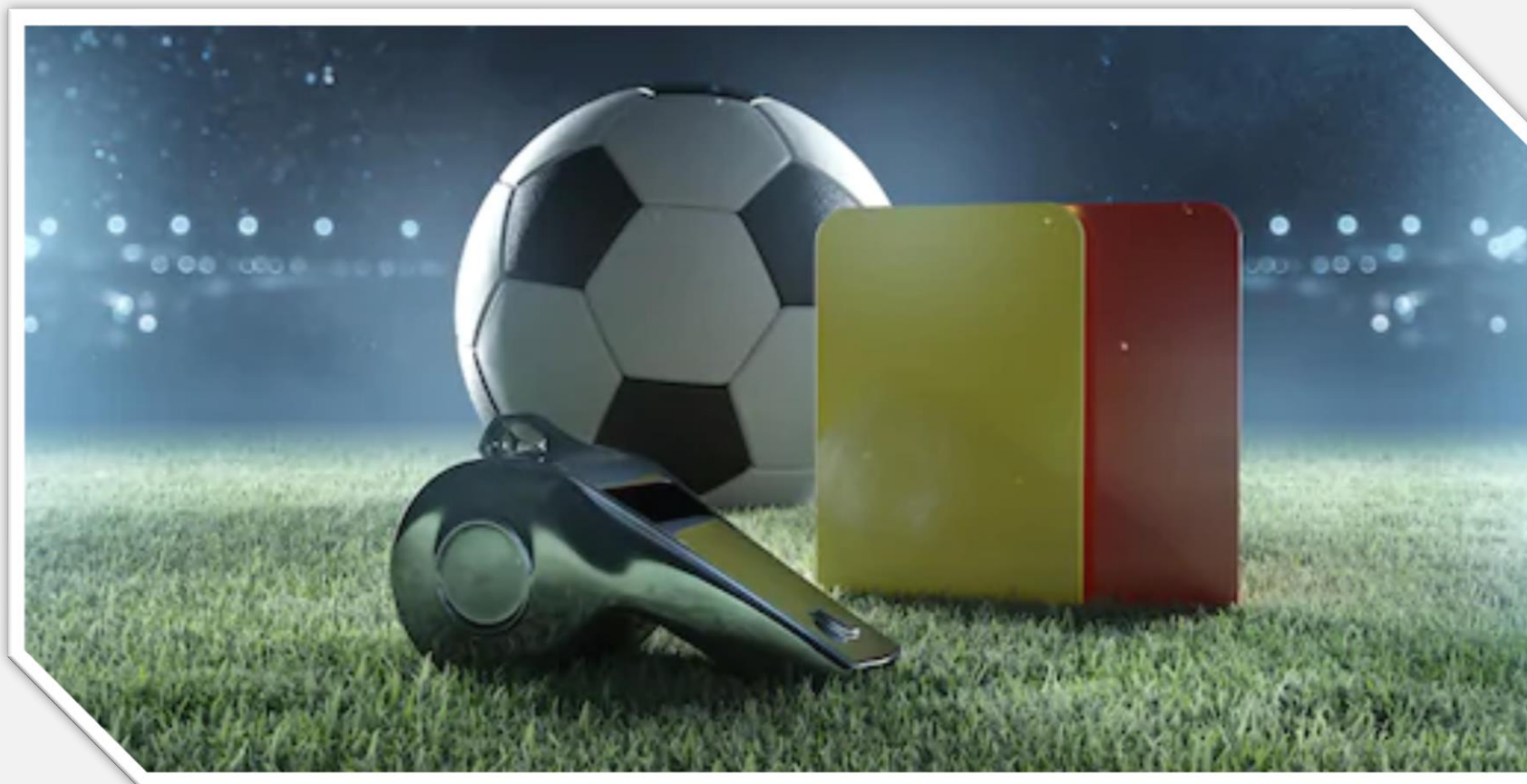
NARASTAJĄCY PROBLEM ?

PRZEGLĄD STATYSTYCZNY INCYDENTÓW

- Dolnośląskie: 64 przypadki w roku 2019
- Lubelskie: 21 przypadków w sezonie 2018/19
- Lubuskie: 77 przypadków w sezonach 2018/19 i 2019/20
- Łódzkie: ponad 30 przypadków w sezonach 2018/19 i 2019/20
- Małopolskie: ponad 10 przypadków w sezonie 2019/20
- Mazowieckie: ponad 250 przypadków w sezonie 2018/19
- Opolskie: ponad 270 przypadków w sezonach 2018/19 i 2019/20
- Podlaskie: 12 przypadków 2018/19
- Pomorskie: 16 przypadków w sezonach 2018/19 i 2019/20
- Śląskie: 9 przypadków w sezonie 2018/19
- Wielkopolskie: 7 przypadków w rundzie jesiennej sezonu 2019/20
- Zachodniopomorskie: 6 przypadków w sezonie 2019/20

BEZPIECZEŃSTWO SĘDZIÓW

POSTANOWIENIA POLSKIEGO ZWIĄZKU PIŁKI NOŻNEJ DO PRZEPISÓW GRY 2019/20

Art.5, ust. 24 i 25

- Jeżeli jakiegokolwiek niebezpieczeństwo zagraża sędziom i drużynie gości, drużyna gospodarzy oraz organizator zawodów zobowiązani są zapewnić im wystarczającą ochronę.
- Jeżeli niebezpieczeństwo zagraża tylko sędziom – obowiązek udzielenia ochrony i pomocy spoczywa na obu drużynach i organizatorze zawodów.
- Organizator zawodów odpowiedzialny jest za bezpieczeństwo sędziów przez cały okres ich pobytu w miejscu rozgrywania zawodów.

ZMIANY W REGULAMINIE DYSCYPLINARNYM PZPN/ART.61

§ 2.1. Jeżeli przewinienie, za które zawodnik został wykluczony z gry w wyniku samoistnej czerwonej kartki polegało na:

- 1) naruszeniu nietykalności cielesnej, znieważeniu lub zniesławieniu,
- 2) innym, wysoce niesportowym zachowaniu przed, w czasie meczu lub bezpośrednio po nim,

- po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji, w wymiarze nie niższym niż 3 mecze albo karę dyskwalifikacji czasowej.

2. Jeżeli przewinienie, za które zawodnik został wykluczony z gry w wyniku samoistnej czerwonej kartki polegało na naruszeniu nietykalności cielesnej, znieważeniu lub zniesławieniu sędziego – po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji w wymiarze nie niższym niż 5 meczów.

3. Jeżeli przewinienie, za które zawodnik został wykluczony z gry w wyniku samoistnej czerwonej kartki polegało na **rażącym** naruszeniu nietykalności cielesnej sędziego – po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji w wymiarze nie niższym niż 1 rok.

ZMIANY W REGULAMINIE DYSCYPLINARNYM PZPN/ART.62

Art. 62 § 3 otrzymał nowe, następujące brzmienie:

§3.1. Jeżeli usunięcie z ławki rezerwowych nastąpiło w wyniku naruszenia nietykalności cielesnej, znieważenia, zniesławienia lub innego, wysoce niesportowego zachowania, osobie tej po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji w wymiarze nie niższym niż 3 mecze albo karę dyskwalifikacji czasowej.

2. Jeżeli usunięcie z ławki rezerwowych nastąpiło w wyniku samoistnej czerwonej kartki polegało na naruszeniu nietykalności cielesnej, **znieważeniu lub zniesławieniu sędziego** – po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji w wymiarze **nie niższym niż 5 meczów**.

3. Jeżeli usunięcie z ławki rezerwowych nastąpiło w wyniku samoistnej czerwonej kartki polegało na rażącym naruszeniu nietykalności cielesnej sędziego – po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego wymierza się karę dyskwalifikacji w wymiarze nie niższym niż 1 rok.

ZMIANY W REGULAMINIE DYSCYPLINARNYM PZPN/ART.72

§1.1. Kto stosuje groźbę, przemoc lub narusza nietykalność cielesną sędziego lub innej osoby w związku z meczem piłkarskim lub działalnością w PZPN lub jego organizacjach członkowskich, w szczególności w celu utrudnienia lub uniemożliwienia podjęcia działań, podlega karze pieniężnej nie niższej niż 2.000 zł, karze dyskwalifikacji lub karze wykluczenia z PZPN.

2. W przypadku, gdy groźba, przemoc lub naruszenie nietykalności cielesnej sędziego, o której mowa w par. 1 ust.1 ma charakter **rażący** – kara dyskwalifikacji nie może być niższa niż 1 rok.

INTERPRETACJA PRZEPISÓW PRZEZ RZECZNIKA OCHRONY PRAWA ZWIĄZKOWEGO PZPN

- Tytułem przykładu, jakie z zachowań należy uznać za przewinienia uregulowane w nowym art. 61 § 2 pkt 3 i art. 62 § 3 pkt 3 Regulaminu Dyscyplinarnego PZPN, tj. za **rażące** naruszenie nietykalności cielesnej sędziego, należy wskazać, że są to w szczególności:
 - uderzenie sędziego pięścią w dowolną część ciała,
 - uderzenie sędziego otwartą dłońią w twarz,
 - uderzenie głową w twarz sędziego,
 - kopnięcie sędziego w dowolną część ciała,
 - szarpanie sędziego
 - i inne czyny o podobnym znaczeniu i charakterze, którym wyłącznym celem jest poszkodowanie osoby sędziego;
- rzucenie dowolnym przedmiotem w sędziego, co mogłoby go narazić na niebezpieczeństwo utraty zdrowia;
- oplucie w twarz sędziego.

CZYNNIKI MOGĄCE MIEĆ WPŁYW NA WYSTĄPIENIE AGRESJI WOBEC SĘDZIÓW

- Klasa rozgrywkowa;
 - Zła sytuacja organizacyjna w klubie;
 - Pozycja w lidze;
 - Niekorzystny wynik / przebieg meczu;
 - Przekonanie o stronnictwym sędziowaniu;
 - Kibice pod wpływem alkoholu;
 - Brak / niski autorytet Trenera;
 - Negatywny przykład ze strony Trenerów / Kierownictwa klubu;
-
- Umiejętności Sędziego;
 - Autorytet Sędziego;
 - Opinia środowiskowa na temat Sędziego;
 - Nieumiejętność deeskalacji konfliktu przez Sędziego;

PRZEGLĄD INCYDENTÓW

Klasa B

ZIELONI DROŻKÓW – TUPLICZANKA TUPLICE 08.04.2018 R.

WOJ. LUBUSKIE

- Sędzia nie odgwizdał faulu na korzyść Zawodników drużyny Gości;
- Faulowany Zawodnik okazując niezadowolenie używa wulgaryzmów wobec Sędziego („...j..bany szmaciarz...”);
- Sędzia podejmuje decyzję o ukaraniu tego Zawodnika czerwoną kartką;
- Zawodnik przechodzi do agresji fizycznej i uderza Sędziego otwartą dłońią w twarz;
- Sędzia upada na murawę, a po dojściu do siebie w 70. minucie przerywa spotkanie;
- Agresywny zawodnik jeszcze chwilę przed zejściem do szatni kierował do Sędziego wulgarne okrzyki;

KONSEKWENCJE

- **Wyrok Sądu Rejonowego w Żarach:**
 - Kara grzywny w wysokości 3000 zł;
 - Nawiązka na rzecz pokrzywdzonego w wysokości 2000 zł;
 - Pokrycie przez oskarżonego kosztów sądowych w wysokości 400 zł;
 - **Podanie wyroku do publicznej wiadomości;**
- **KD Żarskiego Podokręgu LZPN**
 - Dyskwalifikacja Zawodnika na okres 5 lat;
 - Kara finansowa dla klubu Tupliczanka Tuplice w wysokości 500 zł;

Zawodnik po ogłoszeniu Wyroku oraz orzeczeń KD stwierdził, że kończy karierę, gdyż jest „zbyt nerwowy”.

Klasa A
KO
Klasa B

LKS ŚLĄSK REŃSKA WIEŚ – LKS POLONIA ŚCIBORZYCE WIELKIE 30.03.2019 R.

- Wybitnie niesportowe, zachowanie wobec sędziego – uderzenie go barkiem w klatkę piersiową, naruszenie jego nietykalności cielesnej i wulgarne zachowanie po wykluczeniu z zawodów;

KONSEKWENCJE: Dyskwalifikacja na 5 meczów;

WOJ. OPOLSKIE

LZS RACŁAWICZKI – KS SPARTA PACZKÓW 01.06.2019 R.

- Wybitnie niesportowe, wulgarne, zachowanie wobec sędziów po wykluczeniu z zawodów oraz oblanie sędziów wodą po zakończeniu zawodów ;

KONSEKWENCJE: Dyskwalifikacja na 5 meczów;

WOJ. OPOLSKIE

SOKÓŁ LEŚNICA – TKKF „BLACHOWIANKA” KĘDZIERZYN-KOŹŁE 13.09.2018 R.

- Wybitnie niesportowe, wulgarne zachowanie wobec sędziego, kierowanie gróźb oraz naruszenie nietykalności cielesnej sędziego;

KONSEKWENCJE: Dyskwalifikacja na dwa miesiące;

WOJ. OPOLSKIE

Klasa B

TKP TUCHOLA – TARPAN MROCZE, 29.09.2019 R.

WOJ. KUJAWSKO – POMORSKIE

- W 80. minucie meczu zawodnik Tarpana Mrocze otrzymuje drugą żółtą, a w efekcie czerwoną kartkę;
- Po kilku próbach usunięcia go z boiska zawodnik schodzi z placu gry;
- W 88. minucie meczu zawodnik wtargnął na plac gry i zaatakował sędziego;
- Mecz zostaje przerwany przy wyniku 2:1 dla drużyny gospodarzy;

KONSEKWENCJE

- „Na podstawie Art. 72 Regulaminu Dyscyplinarnego PZPN **ukarać zawodnika p. Majdi Moumni karą dyskwalifikacji na okres 3 lat obejmującą zakaz uczestnictwa w jakichkolwiek rozgrywkach prowadzonych przez Polski Związek Piłki Nożnej, zakaz przebywania w strefie technicznej i najbliższym otoczeniu pola gry w jakimkolwiek charakterze.**
- Na podstawie Art. 72 § 2 lit. a **ukarać klub Tarpan Mrocza karą grzywny w wysokości 1000 złotych za wysoce niesportowe zachowanie zawodników wobec trójki sędziowskiej polegające na kierowaniu w ich stronę słów wulgarnych oraz gróźb i blokowaniu wyjazdu ze stadionu po zakończonych zawodach.**
- Na podstawie § 15 pkt 5 lit. k Regulaminu Rozgrywek Seniorów dla IV ligi i klas niższych K-PZPN na sezon 2019/2020 **złożyć wniosek do Wydziału Gier i Ewidencji Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej o zweryfikowanie zawodów B klasy gr. I pomiędzy drużynami Tucholski KP Tuchola – Tarpan Mrocza rozegranych dnia 28 września 2019 roku jako walkower tj. 3:0 na korzyść drużyny TKP Tuchola w powodu przedwczesnego zakończenia zawodów z winy zawodnika drużyny Tarpana Mrocza p. Majdi Moumni, który w 88. minucie naruszył nietykalność cielesną sędziego.**
- Dodatkowo kara grzywny 300 złotych na klub TKP Tuchola za brak osób porządkowych na obiekcie.

Klasa B

PROMIEŃ SZCZEPANOWO – LZS JADOWNIKI, 05.10.2019 R.

WOJ. KUJAWSKO – POMORSKIE

- W drugiej minucie doliczonego czasu gry do pierwszej połowy gospodarze zdobywają bramkę i prowadzą 2:0;
- Agresywny kibic udaje się w kierunku sędziego asystenta;
- Fragment protokołu spotkania:

„ ... kibic zespołu gości zaszedł od tyłu sędziego asystenta, chwycił go i szarpał z nadproporcjonalną siłą. Drugi kibic został zatrzymany przez służby porządkowe. Kibice gości grozili zespołowi sędziowskiemu **śmiercią**. Z uwagi na brak poczucia bezpieczeństwa i naruszenia nietykalności cielesnej sędziego mecz nie został wznowiony... „

KONSEKWENCJE

- Kara 700 zł grzywny dla zespołu LZS Jadowniki;
- Walkower na korzyść zespołu Promień Szczepanowo;

Klasa A

DELTA SŁUPICE – KŁOS LUTOMIA, 05.10.2019 R.

WOJ. DOLNOŚLĄSKIE

- Sędzia pokazuje dwie czerwone kartki dla zawodników Kłosa Lutomia;
- Trener drużyny gości otrzymuje czerwoną kartkę za wulgarne okrzyki w kierunku Sędziego, po czym przechodzi do rękoczynów, popycha Sędziego i grozi mu **śmiercią**;

KONSEKWENCJE

- Walkower na korzyść zespołu Delta Słupice;
- Kara finansowa dla drużyny Kłos Lutomia;

BŁĘKITNI STARY JAROSŁAW – SATURN MIELNO 6.10.2019 R.

WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE

- W 59 minucie meczu Sędzia podyktował rzut karny dla Błękitnych Stary Jarosław;
- Sędzia pokazuje również drugą żółtą, a w konsekwencji czerwoną kartkę dla Zawodnika Saturna Mielno;
- Zawodnicy Saturna Mielno otaczają Sędziego protestując przeciwko jego decyzji;
- Jeden z kolegów ukaranego Zawodnika uderza Sędziego, za co ten ukarał go czerwoną kartką;

KONSEKWENCJE

- Na zawodnika, który naruszył nietykalność Sędziego została nałożona kara 8 meczów dyskwalifikacji;

Klasa B

POMORZANKA JAROSŁAWSKO – ZORZA II DOBRZANY 13.10.2019 R.

WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE

- Żółtka kartka za wulgarne odzywki dla zawodnika Pomorzanki Jarosławsko („Co ty ku**a odpier****sz ?!);
- Zawodnik w odwecie wziął rozbieg i uderzył Sędziego głową w twarz;
- Sędzia upada zamroczony na murawę;
- Bramkarz Pomorzanki Jarosławsko podczas schodzenia do szatni podszedł do Sędziego i napluł mu w twarz;

KONSEKWENCJE

- Walkower na korzyść zespołu Zorza II Dobrzany;
- Wykluczenie Pomorzanki Jarosławsko z Rozgrywek Klasy B w sezonie 2019/2020;
- Na zawodnika, który uderzył Sędziego została nałożona kara 5 lat dyskwalifikacji;
- Na zawodnika, który opluł Sędziego została nałożona kara 3 lat dyskwalifikacji;
- **Sprawa trafiła na Policję i do Prokuratury;**

IKAR KROSINO – WIARUS ŻÓŁTNICA 19.10.2019 R.

WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE

- W 35. minucie Sędzia podyktował rzut karny dla drużyny gospodarzy;
- Jeden z Zawodników Wiarusa Żółtnicy słownie znieważa Sędziego, za co zostaje ukarany czerwoną kartką;
- Ten sam Zawodnik przechodzi do rękoczynów i narusza nietykalność cielesną Sędziego uderzając go oburącz w klatkę piersiową.

KONSEKWENCJE

- Mecz został przerwany przy stanie 2:0;
- Ostatecznie: walkower na korzyść zespołu Ikar Krosino;
- Na zawodnika, który naruszył nietykalność Sędziego została nałożona kara 10 meczów dyskwalifikacji;

UZASADNIENIE

- fragment uzasadnienia orzeczenia WD ZZPN:

*„Członkowie Wydziału Dyscypliny wymierzając tak surową karę dają jasny sygnał wszystkim uczestnikom spotkań piłkarskich rozgrywanych pod egidą ZZPN, że nie ma i nie będzie żadnego przyzwolenia na takie zachowania. Osoby, które dopuszczają się podobnych czynów będą zdecydowanie karane i systematycznie eliminowane z naszego środowiska. (...) **Wydział Dyscypliny** przy rozpatrywaniu tego typu przewinień **nie będzie brał pod uwagę żadnych okoliczności łagodzących, bo takowych nie ma i być nie może.** Usprawiedliwianie swoich czynów emocjami czy też błędami sędziego nie będzie miało żadnego wpływu na wymiar kary, bo nie może być usprawiedliwieniem dla tego typu zachowań (...)”*

Klasa B

HETMAN DĄBRÓWKA WISŁOCKA – APOLLO DULCZA MAŁA 20.10.2019 R.

WOJ. PODKARPACKIE

- Zawodnik drużyny Apollo Dulcza Mała domagał się odgwizdania faulu na swojej osobie, po czym zaczął obrażać Sędziego.
- Sędzia upomina żółtą kartką w/w Zawodnika, jednak ten nie odpuszcza i kontynuuje kłótnię. Po chwili Sędzia upomina go drugą żółtą, a w konsekwencji czerwoną kartką.
- Zawodnik opuszcza boisko, jednak po chwili zawraca w kierunku Sędziego, a docierając do niego uderza go głową w twarz. Następnie Zawodnik wyrywa Sędziemu kartki i rozrzuca je na boisku.

KONSEKWENCJE

- Walkower na korzyść Hetmana Dąbrówka Wisłocka;
- Na zawodnika, który naruszył nietykalność Sędziego została nałożona kara dyskwalifikacji;

Klasa A

ŁABĘDŹ WIDUCHOWA – ODRZANKA RADZISZEWO 27.10.2019 R.

WOJ. ZACHODNIOPOMORSKIE

- W drugiej połowie meczu dwóch Zawodników drużyny Odrzanka Radziszewo naruszyło nietykalność Sędziego – popchnięcie oraz uderzenie w rękę – w efekcie kartki i gwizdek upadają na ziemię;
- Zawodnik na koniec sytuacji kwituje słowami: „Pier**lę to wszystko”;
- Obydwie drużyny zaakceptowały decyzję Sędziego i zespoły rozeszły się w normalnej atmosferze.

KONSEKWENCJE

- Na zawodnika, który naruszył nietykalność Sędziego została nałożona kara 8 miesięcy dyskwalifikacji;

Klasa A

LZS LUSZOWICE – STRAŻAK KARSY 27.10.2019 R.

WOJ. MAŁOPOLSKIE

- W drugiej połowie meczu Zawodnicy LZS Luszowice rozpoczynają kierowanie wulgaryzmów oraz gróźb w kierunku Sędziego.
- Sędzia ukarał czerwonymi kartkami za takie zachowanie dwóch zawodników drużyny gospodarzy.
- Po zakończeniu spotkania Sędzia słyszy **groźby utraty życia**.
- W drodze powrotnej Sędziowie zauważają, że **za ich samochodem poruszają się dwa samochody**, które ruszyły spod stadionu.
- W pewnym momencie samochody zajechały drogę Sędziom – jak się potem okazało w obydwu pojazdach znajdowali się Zawodnicy LZS Luszowice. Grozili oni Sędziemu **śmiercią oraz odwiedzinami w jego rodzinnych stronach**.
- Na miejsce wezwano Policję.

KONSEKWENCJE

- Zawodnik, który bezpośrednio groził Sędziemu został **dożywotnio zdyskwalifikowany**;
- Na Zawodnika, który bezpośrednio towarzyszył w groźbach została nałożona kara dyskwalifikacji na czas jednego roku;
- Na dwóch pozostałych zawodników LZS Luszowice, którzy brali udział w zastraszaniu i pościgu za Sędziami została nałożona kara dyskwalifikacji do końca sezonu;
- Kara finansowa dla klubu LZS Luszowice w wysokości **3400 zł za brak reakcji na groźby oraz niezapewnienie odpowiednich służb**;

PRZYKŁAD ZE SZCZEBŁA CENTRALNEGO

PKO BP
Ekstraklasa

LECHIA GDAŃSK – ARKA GDYNIA 20.10.2019 R.

WOJ. POMORSKIE

- W końcówce doliczonego czasu gry Żarko Udovicić (Lechia Gdańsk), wracając na boisko po kontuzji, odepchnął Sędziego technicznego, uderzając otwartą ręką w jego prawy bark;
- Zawodnik został ukarany czerwoną kartką za naruszenie nietykalności Sędziego technicznego;

KONSEKWENCJE

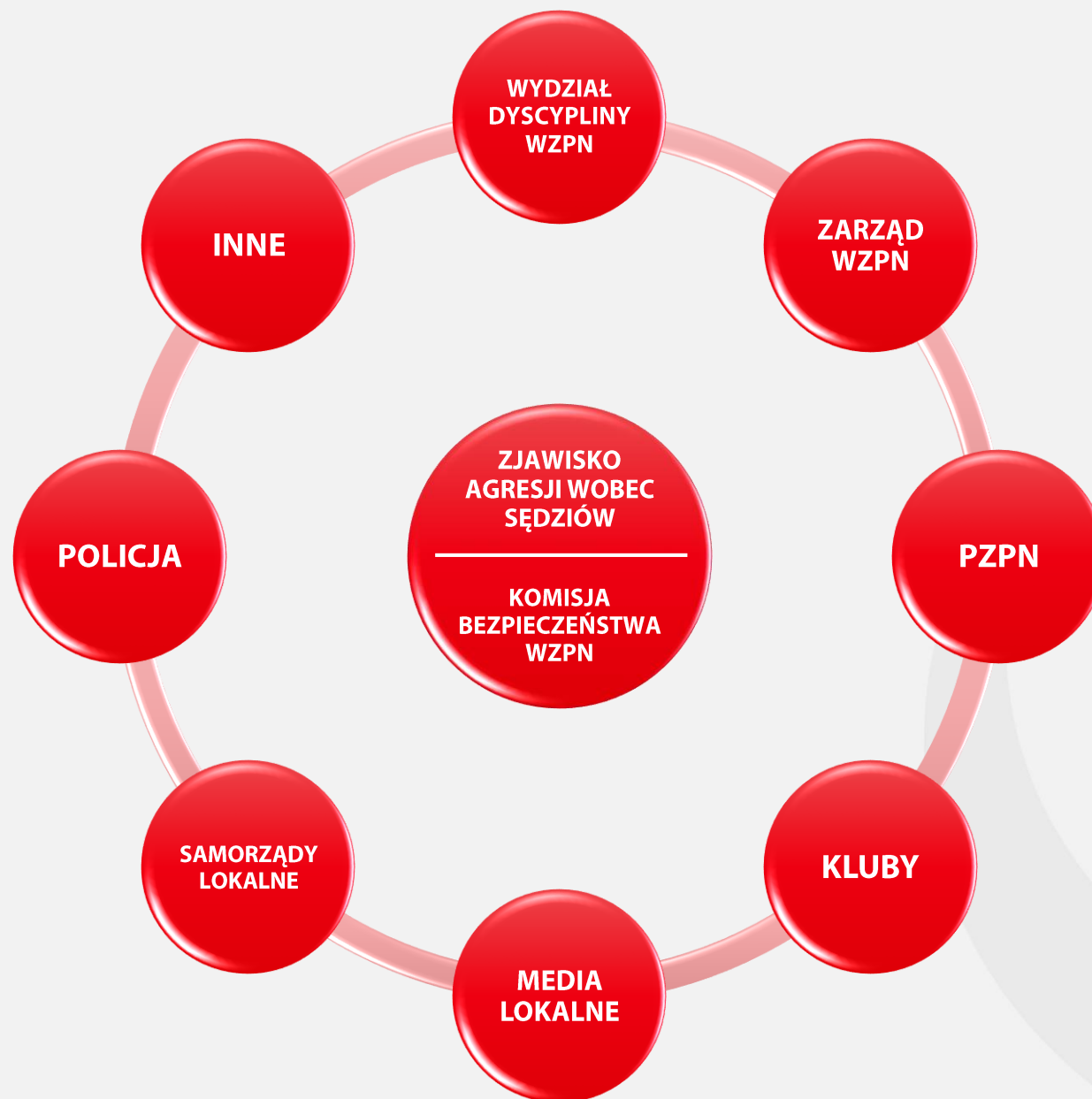
- Kara 2 miesięcy dyskwalifikacji;
- Kara 20 tys. złotych grzywny;
- Obowiązek przeproszenia Sędziego technicznego;

OBSZARY DO POPRAWY

- Regulaminowa liczba służb klubowych / porządkowych (jaka / kto sprawdza?);
- Typowanie „trudnych meczów” (kibicowsko / do sędziowania?);
- Proporcjonalne kary dyskwalifikacyjne / wykluczenia (jakie?);
- Zarządzanie konfliktem / sytuacją kryzysową / emocjami (kto / jak?);
- Zdecydowana reakcja w chwili incydentu;
- Szacunek dla rozgrywek („i tak Nam nic nie zrobią” „kto się tym tutaj zainteresuje”);
- #szacunekdlaarbitra
- Edukacja i uświadamianie personelu klubowego, trenerów, sztabów, zawodników, rodziców oraz kibiców;
- Instruktaż PZPN w zakresie bezpieczeństwa dla zespołu sędziowskiego;

DOBRE PRAKTYKI I ROZWIĄZANIA DO ROZWAŻENIA – DYSKUSJA

DO ROZWAŻENIA

- Nagłaśnianie drakońskich orzeczeń dyscyplinarnych w mediach?
- Zachęcanie Sędziów do powiadamiania organów ścigania w drastycznych przypadkach?
- Wsparcie Sędziów podczas ewentualnych postępowań karnych?
- Piętnowanie bandytów całą mocą WZPN?
- Informacje o nagrywaniu przebiegu spotkania na stadionie?
- Komunikaty spikera?
- Ulotki / plakaty dotyczące kulturalnego zachowania się?

Dekalog

Rodzica-Kibica

1. Bądź najlepszą wersją siebie i prawdziwym autorytetem dla swojego dziecka.
2. Nie krzycz podczas meczu.
3. Wspieraj i pomagaj podczas gorszych dni.
4. Pozwól swojemu dziecku marzyć i podążać własną drogą.
5. Nagradzaj brawami nie tylko wygrane mecze, ale i te przegrane.
6. Pozwól trenerowi wykonywać swoją pracę i staraj się nie ingerować w podjęte przez niego decyzje.
7. Pamiętaj, że wynik nie jest najważniejszy, liczy się dobra zabawa i zadowolenie dziecka.
8. Każdego dnia, sprawiaj, aby Twoje dziecko poczuło, że jesteś z niego naprawdę dumny.
9. Pamiętaj, że przegrana to pierwszy krok w kierunku zwycięstwa.
10. Sędzia to też człowiek - ma prawo się pomylić, nie podważaj i nie komentuj jego decyzji.

Przykładowe dobre praktyki

SUGESTIE KOMISJI BEZPIECZEŃSTWA W RAMACH PROCESU SZKOLENIA TRENERÓW

- Kwestie bezpieczeństwa podczas kursów / kursokonferencji trenerskich?
- Kontrakty psychologiczne (umowy słowne z Trenerem), na mocy których konkretne zachowania są ściśle zabronione. Nieprzestrzeganie jest egzekwowane wewnętrznie – między trenerem a zawodnikiem;
- Możliwość wynagradzania / doceniania Zawodnika za okazanie powściągliwości w sytuacjach kontrowersyjnych – rola Trenera;

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

DEPARTAMENT ORGANIZACJI IMPREZ, BEZPIECZEŃSTWA I INFRASTRUKTURY PZPN